

UTKAST 1.4.2020**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen****PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås det att hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen ändras i fråga om bestämmelserna om beredskap vid och hantering av överraskande och exceptionella störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

De sjukvårdsdistrikt där det finns ett universitetssjukhus ska ges i uppgift att leda och samordna den gemensamma beredskapsplaneringen inom social- och hälsovården. De sjukvårdsdistrikt som är huvudmän för ett universitetssjukhus ska vid behov sammanställa en lägesbild i realtid och uppdatera den. Dessa sjukvårdsdistrikt ska samverka så att beredskapsplaneringen bildar en riksomfattande helhet, och utifrån den lägesinformation som samlats in ska det vara möjligt att sammanställa en uppdaterad riksomfattande lägesbild vid störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

De organ som svarar för socialvården åläggs en skyldighet att avtala om den regionala beredskapen och samordna beredskapsplaneringen med aktörerna inom hälso- och sjukvården inom ett specialupptagningsområde. Dessutom ska kompetensen och representationen inom socialvården säkerställas när det är fråga om skötseln av de uppgifter som gäller beredskapen hos ett sjukvårdsdistrikt som är huvudman för ett universitetssjukhus. En kommun eller en samkommun ska producera och lämna ut de uppgifter som behövs för att sammanställa en enhetlig riksomfattande lägesbild av social- och hälsovården. Statens möjlighet att delta i upprätthållandet av beredskapen och skötseln av exceptionella situationer genom att finansiera verksamheten utvidgas också till socialvårdens verksamhet. Social- och hälsovårdsministeriet kan utse riksomfattande aktörer också för uppgifter inom socialvården.

Vid störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden, i situationer där resurserna för ett sjukvårdsdistrikt överskrids, ska ett sjukvårdsdistrikt som är huvudman för ett universitetssjukhus inom sitt specialupptagningsområde leda hälso- och sjukvårdens resurser i enlighet med de principer som anges i beredskapsplanen samt samordna en ändamålsenlig användning av socialvårdens resurser inom sitt specialupptagningsområde.

Social- och hälsovårdsministeriet sammanställer en lägesbild av hälso- och sjukvården och socialvården som det fått från de fem universitetssjukhusen och som utarbetats på enhetliga grunder för social- och hälsovårdsministeriet och för hela statsrådet till stöd för det riksomfattande beslutsfattandet.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den xx xxx xxxx.

LAGFÖRSLAG

Lag om ändring av hälso- och sjukvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) 38 § 1 mom., och
fogas till lagen en ny 42 a §, som följer:

38 §

*Regional beredskap för hälso- och sjukvård och statens medverkan i upprätthållande
av beredskapen*

En samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska i samråd med kommunerna inom sitt område besluta om den regionala hälso- och sjukvårdsberedskapen vid störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden. Samkommunen ska dessutom i samråd med kommunerna inom sitt område utarbeta en regional beredskapsplan för hälso- och sjukvård. En kommun och en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter som behövs för skötseln av de uppgifter som avses i 42 a § till ett sjukvårdsdistrikt inom sitt specialupptagningsområde där det finns ett universitetssjukhus.

42 a §

Uppgifter i samband med beredskap

Ett sjukvårdsdistrikt där det finns ett universitetssjukhus ska

- 1) leda och samordna social- och hälsovårdens gemensamma beredskapsplanering inom sitt specialupptagningsområde,
- 2) sammanställa och uppdatera en lägesbild i realtid av lägesinformationen inom social- och hälsovården inom sitt specialupptagningsområde tillsammans med andra sjukvårdsdistrikt som är huvudmän för universitetssjukhus så att en riksomfattande lägesbild bildas,
- 3) inom sitt specialupptagningsområde leda hälso- och sjukvårdens resurser i enlighet med de principer som anges i beredskapsplanen vid störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden, när resurserna för ett sjukvårdsdistrikt överskrids,
- 4) samordna en ändamålsenlig användning av socialvårdens resurser inom sitt specialupptagningsområde vid sådana störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden där resurserna i kommunerna inom ett sjukvårdsdistrikt är otillräckliga,

- 5) med representanter för socialvården i övriga sjukvårdsdistrikt som är huvudmän för universitetssjukhus och i de kommuner där universitetssjukhusen finns bereda och samordna de uppgifter som beskrivs i 1–4 punkten till en riksomfattande helhet under ledning av social- och hälsovårdsministeriet.

Ett sjukvårdsdistrikt där det finns ett universitetssjukhus ska se till att det har tillgång till kompetens och representation för skötseln av de uppgifter som avses i 1 mom. i fråga om beredskap vid störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden inom den specialiserade sjukvården, primärvården och socialvården.

Social- och hälsovårdsministeriet kan bestämma om arbetsfördelningen mellan de sjukvårdsdistrikt som är huvudmän för ett universitetssjukhus i de uppgifter som avses i 1 mom.

Social- och hälsovårdsministeriet har trots sekretessbestämmelserna rätt att få de uppgifter som avses i 1 mom. för att säkerställa den riksomfattande beredskapen.

Denna lag träder i kraft den .

Lag om ändring av socialvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till socialvårdslagen (1301/2014) nya 33 b och 33 c §, som följer:

33 b §

Regional beredskap för socialvård och statens medverkan i upprätthållande av beredskapen

De organ som svarar för socialvården i kommunerna i eller samkommunerna för ett sjukvårdsdistrikt ska i samarbete komma överens om regional beredskap vid störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

Det organ som svarar för socialvården i en kommun där det finns ett universitetssjukhus ska se till att det sjukvårdsdistrikt som är huvudman för universitetssjukhuset får tillgång till kompetensen och representationen inom socialvården för skötseln av de uppgifter som avses i 42 a § i hälso- och sjukvårdslagen.

Staten kan delta i upprätthållandet av den beredskap som behövs inom socialvården och i hanteringen av exceptionella situationer genom att finansiera sådan verksamhet som det av särskilda skäl är ändamålsenligt att ersätta med statsmedel. För verksamheten får social- och hälsovårdsministeriet utse och bemyndiga aktörer på riksnivå.

33 c §

Uppgifter i samband med beredskap

Det organ som svarar för socialvården i en kommun eller samkommun ska

- 1) samordna beredskapsplaneringen inom socialvården med avseende på störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden tillsammans med ett sjukvårdsdistrikt som avses i 42 a § i hälso- och sjukvårdslagen och som är huvudman för ett universitetssjukhus och de myndigheter som svarar för hälso- och sjukvården i området,
- 2) utan hinder av sekretessbestämmelserna till ett sjukvårdsdistrikt som är huvudman för ett universitetssjukhus inom sitt område producera och lämna ut uppgifter som behövs för att sammanställa en enhetlig riksomfattande lägesbild enligt 42 a § i hälso- och sjukvårdslagen.

Denna lag träder i kraft den .